

E 182/64 Egz. Obw. Res. 8/64

Cały kraj okryty głęboką żałobą

Naród polski w ostatnim hołdzie Aleksandrowi Zawadzkiemu

Kurier szczęciński

ROK ZAŁOŻENIA — 1945
WYD. AB
Cena 50 gr Nr 185 (6215)
NIEDZIELA, 9 VIII 64 r.

U TRUMNY wielkiego patrioty i rewolucjonisty

-WARSZAWA PAP. W sobotę 8 sierpnia 1964 r. trumna ze zwłokami Aleksandra Zawadzkiego wystawiona została w Sali Kolumnowej Rady Państwa.

NAD SIEDZIBĄ Rady Państwa — opuszczona do pół masztu flaga narodowa. Przed gmachem, na dziedzińcu w długim szpalenie mieszkańcy stali, delegacje organizacji par-

tynych, fabryk, instytucji, organizacji społecznych, młodzieży. Przyszli tu, by złożyć hołd Zmarłemu, który całym swym życiem, pracą i walką służył Polsce, narodowi, klasie robotniczej — sprawie socjalizmu.

Godzina 15. Otwierają się podwoje gmachu Rady Państwa. W hallu — przepasany czarną wstęgą portret Aleksandra Zawadzkiego. Wielka Sala Kolumnowa tonie w półmroku. Z kandelabrow sączy się przy-

śnione światło. W majestatycznej ciszy brzmią głębokie tony Marsza Żołobnego Chopina.

W głębi sali, na spowitym w białą — czerwona flagę katafalku spoczywa otwarta trumna. Przy trumnie galowa czapka górnicza. Wokół — pochylone sztandary. Przed katafalkiem wieńce od najbliższej rodziny. Po obu stronach katafalku zastylżyli w bezruchu, pełniący

(Dokończenie na str. 2)

Oświadczenie KC PZPR, Rady Państwa i Rządu PRL

Komitet Centralny Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Rada Państwa,

Rząd Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej z głębokim bólem zawiadamiają, że w dniu 7 sierpnia o godzinie 15,05, po długiej i bardzo ciężkiej chorobie zmarł Członek Biura Politycznego Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, Przewodniczący Rady Państwa, Przewodniczący Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu, towarzyszy **ALEKSANDER ZAWADZKI**.

(Dokończenie na str. 2)

Delegacje KW PZPR i Prez. WRN wpisały się do księgi kondolencyjnej

W imieniu KW PZPR do księgi kondolencyjnej wyłożonej w sali Prezydium WRN wpisały się członkowie Egzekutywy KW PZPR, przewodniczący WKKP Władysław Szafrańiec — bliski przed II trybuną współtowarzysz pracy i walki Aleksandra Zawadzkiego.

Foto: Z. Dmochowski

WCZORAJ o godz. 11 do reprezentacyjnej sali Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej przybyła delegacja Komitetu Wojewódzkiego PZPR z przewodniczącym Wojewódzkiej Komisji Kontrolnej Parali, członkiem Egzekutywy KW PZPR — Władysławem SZAFRAŃCIEM na czele, aby wpisać się do księgi kondolencyjnej, wyłożonej w związku ze zgonem członka Biura Politycznego KC PZPR i Przewodniczącego Rady Państwa — **ALEKSANDRA ZAWADZKIEGO**.

W tekście kondolencyjnym czytamy: „Szczęśliwa wojewódzka organizacja Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej z głębokim żalem przyjęła wiadomość o śmierci wernego i oddanego syna klasy robotniczej i narodu polskiego, tow. Aleksandra Zawadzkiego. Tow. Aleksander Zawadzki był jednym z najbardziej żarliwych i wytrwałych bojowników o sprawę socjalizmu, o wolność i rozwój naszej Ludowej Ojczyzny. Społeczeństwo województwa szczecińskiego bardzo wiele zawdzięcza tow. Aleksandrowi Zawadzkiemu. Wielokrotnie był on wśród nas, wiele nam pomagał, bliskie by-

ły mu radości i kłopoty, jakie są na co dzień udziałem tysięcy mieszkańców Ziemi Szczecińskiej”.

Do księgi kondolencyjnej wpisała się także delegacja Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej z przewodniczącym Prez. WRN — Marianem ŁEMPIŃKIM na czele. W tekście kondolencyjnym czytamy m. in.: „Prezydium WRN w Szczecinie wyrażając uzucia i myśl całego społeczeństwa szczecińskiego, składa hołd pamięci wielkiego Polaka, wernego syna klasy robotniczej, tow. Aleksandra Zawadzkiego, Przewodniczącego Rady Państwa, członka Biura Politycznego KC PZPR. Pamięć o zasługach i pracy tow. Aleksandra Zawadzkiego pozostanie wśród nas na zawsze”.

Do księgi kondolencyjnej wpisały się również w imieniu stronnictw politycznych: przewodniczący WK ZSL — poseł Ignacy KONKOLEWSKI oraz sekretarz WK SD — Zdzisław SIEDLEWSKI.

W imieniu Wojewódzkiej Komisji Związków Zawodowych do księgi kondolencyjnej wpisał się przewodniczący WKZZ — Stefan PUZON. (Dył)

11 sierpnia POGRZEB A. ZAWADZKIEGO

Komisja dla zorganizowania pogrzebu zawiadamia, że trumna ze zwłokami towarzysza Aleksandra Zawadzkiego zostanie wystawiona na widok publiczny w Sali Kolumnowej Rady Państwa przy ul. Wiejskiej w dniu 8 bm. od godziny 15 do 20, w dniu 9 bm. od godziny 10 do 20, w dniu 10 bm. od godziny 10 do godziny 20.

Pogrzeb odbędzie się we wtorek, 11 bm.

K Smutek i żal w całej Polsce

Głęboka żałoba w Szczecinie

SIERPNIOWY sobotni poranek zastał nasz kraj spowity cały w krepę i kir. Smutek i głęboki żal opiewały niepo dzielnie społeczeństwo. W miastach i wsiach, na gmachach publicznych i budynkach mieszkalnych opuszczone do połowy masztu lub pokryte krepą flagi. Przed gmachami rad narodowych formują się długie kolejki delegacji pragnących wpisem do specjalnie wyłożonych ksiąg złożyć swe kondolencje.

W NASTROJU powagi i smutku rozpoczął się ten dzień w Warszawie. Dziesiątki tysięcy warszawiaków w tramwajach, autobusach i na ulicach zapoznawało się z komunikatami o śmierci Przewodniczącego Rady Państwa, które przyniosła poranna prasa. Na siedziabach wszystkich centralnych urzędów państwowych, gmachu KC PZPR, Prezydium St. RN i wszystkich dzielnicowych rad, fabrykach i jednostkach wojskowych, Politechnice i Uniwersytecie Warszawskim pochyliły się do połowy masztu przepasane czernią flagi państwowe. Wczesnym rankiem w witrynach sklepów i księgarni pojawiły się portrety Aleksandra

Zawadzkiego przybarbano kwieciami i żałobą.

NA ŚLĄSKU

Dzienniki śląskie drukują oświadczenie Komitetu Wojewódzkiego PZPR, Prezydium WRN, Wojewódzkiego Komitetu Frontu Jedności Narodu, Wojewódzkiej Komisji Związków Zawodowych, żegnające w imieniu społeczeństwa woj. katowickiego Wielkiego Syna Ziemi Śląskiej i Zagłębiowskiej:

„Wiadomość o śmierci człowieka, którego życie było bez reszty związane z walką i pracą ludu polskiego, polskiej klasy robotniczej, wstrząsnęła do głębi wszystkimi ludźmi pracy Ziemi Śląsko-Zagłębiowskiej — czytamy w oświadczeniu.

Oświadczenie KC PZPR, Rady Państwa i Rządu PRL

(Dokończenie ze str. 1)

JEST TO dotkliwa strata dla polskiej klasy robotniczej, której tow. Zawadzki był wiceprzewodniczącym i wiceprezysydem. Dla naszej partii, której był kierowniczym działaczem, dla naszego ludowego państwa, które reprezentował jako wieloletni Przewodniczący Rady Państwa. Jest to bolesna strata dla całego narodu.

Syna hutniczej rodziny, górnik kopalni „Paryż”, od wczesnej młodości oddał się pracy społecznej i związał się z ruchem komunistycznym. Wstąpił do Związku Młodzieży Komunistycznej, szybko daje się poznać jako wybitny działacz — żarliwy rewolucjonista i utalentowany organizator.

W młodym wieku dwudziestoletni tow. Zawadzki, jeden z przywódców Związku Młodzieży Komunistycznej, w bitny działacz Komunistycznej Partii Polski, jest organizatorem walki przeciwko sanacyjnemu reżimowi o swobodę demokratyczną, o wyzwolenia Polski z jarzma obcego kapitału, o prawo młodzieży do nauki i pracy, o władzę ludu, o socjalizm. Nie słamały go brutalne prześladowania ani więzienia, w których przebywał przez 11 lat.

W chwili wybuchu wojny amajdował się w sanacyjnym więzieniu w Brześciu nad Bugiem, skąd zawiarcha wojenna uczuła go do Związku Radzieckiego.

Tam stał do walki z hitlerzyzmem, bierze udział w sławnej obronie Stalingradu. Gorący patriotą, poświęca się przede wszystkim sprawie wyzwolenia ojczyzny. Jest jednym z kierowniczych działaczy Związku Patriotów Polskich i jednym z czołowych organizatorów odrodzonego Wojska Polskiego w Związku Radzieckim, pełni wysoką i odpowiedzialną funkcję zastępcy naczelnego dowódcy.

Po wyzwoleniu staje na najważniejszym odcinku walki o odbudowę zniszczonego wojną kraju. Jako pełnomocnik rządu na obszar Śląska, a potem wojewoda organizuje klasę robotniczą Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego, kieruje pracami nad uruchomieniem kopalni, hut i fabryk tego największego ośrodka przemysłowego.

Tow. Aleksander Zawadzki poświęca się pracy nad odbudo-

wą kraju, nad socjalistyczną industrializacją, nad przekształceniem Polski z państwa ubożego i zacofanego gospodarstwa — w państwo przemysłowe i dysponujące potencjałem ekonomicznym. Lecząmy się w obzycie socjalistycznym i we współczesnym świecie. Partia powierza mu coraz bardziej odpowiedzialne zadania stanowiska. Jest nieprzerwanie członkiem Biura Politycznego Komitetu Centralnego PPR, a potem PZPR, przewodniczącym Centralnej Rady Związków Zawodowych i wreszcie Przewodniczącym Rady Państwa.

Życiem swoim wniósł tow. Zawadzki wielki wkład w dzieło wyzwolenia społecznego naszej ojczyzny, wyzwolenia Polski spod hitlerowskiej okupacji, odbudowy kraju i budowy państwa socjalistycznego, w umacnianie braterskiej przyjaźni z krajami socjalistycznymi i pokojowych stosunków z wszystkimi krajami świata. Od dał wielkie usługi polskiej klasie robotniczej i całemu narodowi polskiemu. Tow. Zawadzki dobrze przysłużył się ojczyźnie.

CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI!

U trumny

(Dokończenie ze str. 1)

wartę honorową żołnierze Wojska Polskiego.

U stóp katafalku, na poduszkach z czerwonego aksamitu odznaczenia, a wśród nich najwyższe jakim nasz kraj nagradza najlepszych swych synów — Order Budowniczych Polski Ludowej. Obok — odznaczenia bojowe.

U trumny najbliższa rodzina Zmarłego: żona — Stanisława, córka — Aleksandra, siostra — Wanda, krewni. Wchodzą delegacje najwyższych władz partyjnych, państwowych, organizacji politycznych, społecznych, Wojska Polskiego, organizacji młodzieżowych.

Jako pierwsza składa u stóp katafalku wieńiec delegacja KC PZPR: członek Biura Politycznego i sekretarz KC — Zenon Kłiszko, członkowie KC — Edward Babich, Leon Kasman, zastępca członka KC Wiesław Ociepka.

Przy trumnie Aleksandra Zawadzkiego pierwszą wartę honorową zaciągają zastępcy przewodniczącego Rady Państwa: Edward Ochab i Bolesław Podgórny,

PODANY w piątek przez radio komunikat o śmierci członka Biura Politycznego KC PZPR, Przewodniczącego Rady Państwa PRL — Aleksandra ZAWADZKIEGO okrył głęboką żałobą społeczeństwo naszego miasta i całego Pomorza Szczecińskiego. Na gmachach urzędów państwowych i instytucji społecznych na znak żałoby opuszczono do połowy masztów flagi państwowe. Statki Polskiej Marynarki Handlowej, stojące w naszym porcie również opuściły bandery do połowy masztów.

Żałobną wieść radiostacje przekazały jednostkom handlowym i rybackim, znajdującym się zdaleka od kraju. Na dalekich morzach i oceanach polskie statki płyną z opuszczonymi do połowy masztu banderami. Wczoraj, na wielu jednostkach floty rybackiej i handlowej od były się żałobne masówki, na których minuta ciszy oddano hołd pamięci Aleksandra Zawadzkiego.

Masówki żałobne odbyły się także w działach łagowych i administracji Polskiej Żeglugi Morskiej i PPDUIR „Gryf”. Wczoraj odbyły się również masówki żałobne we wszystkich zakładach i wydziałach produkcyjnych Stoczni Szczecińskiej im. A. Warskiego. Ta bolesna strata szczególnie dotknęła szczecińskich stoczniowców, z których wielu znało osobistość Aleksandra Zawadzkiego z czasów Jego pobytu w tym zakładzie.

Masówki żałobne odbyły się także w wielu innych fabrykach Szczecina. W Hucie masowka odbyła się w czasie przerwy śniadaniowej w udekorowanej hali obróbki mechanicznej. Na czołowym miejscu portret Aleksandra Zawadzkiego okryty kirem. Białoczerwone i czerwone szturmówki również udrapowane krepą. Żałoba w roboczych ubraniach z powagą gromadziła się w hali. Otwar-

A. MIKOJAN na czele delegacji ZSRR

MOSKWA PAP. Agencja TASS podaje, że na czele rządowej delegacji ZSRR na pogrzeb Przewodniczącego Rady Państwa PRL Aleksandra Zawadzkiego stał będzie Anastas MIKOJAN, przewodniczący Prezydium Rady Najwyższej ZSRR.

członkowie Rady Państwa: Leon Chajin i Ignacy Loga-Sowiński, sekretarz Rady Państwa — Julian Horodecki.

W głębokim skupieniu, przez Salę Kolumnową przesuwały się mieszkańcy stolicy, składając ostatni hołd wybitnemu synowi narodu polskiego. Jakaś starsza kobieta przystaje, widząc jak wargi szepczą słowa modlitwy.

Brzmiały tony muzyki Schuberta. Ciągnie nieprzerwany sznur ludzi. Krok za krokiem, powoli przez wieleśset metrów — daleko od ul. Górnośląskiej przez Wiejską aż tu, do Sali Kolumnowej.

Zbliżyła się delegacja ambasady Związku Radzieckiego na czele z ambasadorem Awierkiem Aristowem. Przystaje przed trumną i oddaje cześć Tenu, który całym swoim życiem dokumentował wielkie i niezwykłą siłę proletariackiego internacjonalizmu.

I znowu muzyka żałobna miewa się zaciąg z odgłosami żołnierskich kroków — zmiana warty.

cia masówki dokonał przewodniczący Rady Zakładowej — P. FEJDO, a wspomnienie posmierne wygłosił sekretarz KZ PZPR — J. PAWLONKA.

Na głównej bramie u wejścia na teren Huty portret Aleksandra Zawadzkiego okryty żałobnym kirem. Z powagą i wzruszeniem wysłuchali wspomnień posmiernych na masówce żałobnej dokerzy rejonu Kaszów, portu szczecińskiego. Sekretarz KZ PZPR — Zb. KLIK w pełnych smutku słowach mówił o działalności i wielkim poświęceniu w sprawie klasy robotniczej i na redu polskiego Aleksandra Zawadzkiego.

Pamięć Aleksandra Zawadzkiego uczczono także w Zakładach Przemysłu Odzieżowego, Szczecińskich Zakładach Włókien Sztucznych, Szczecińskich Zakładach Nawozów Fosforowych, w Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej i wielu, wielu fabrykach, instytucjach i urzędach Szczecina.

W PRZYBRANEJ uroczystości czernią i kwiatami sali konferencyjnej Prezydium WRN w Szczecinie wystawiona została księga kondolencyjna przepasana krepą. Na ścianie sali wielki portret Aleksandra Zawadzkiego spowity kirem. U stóp portretu liczne wiązanki biało-czerwonych goździków.

Wczoraj od wczesnych godzin rannych przed stołem z wyłożoną na nim księgą kondolencyjną, uformowała się długa kolejka osób pragnących oddać hołd Zmarłemu. Setki ludzi, wśród nich liczni przedstawiciele szczecińskich zakładów pracy, wpisują do księgi kondolen-

(Dokończenie na str. 4)

KOMUNIKAT o przyczynie zgonu A. Zawadzkiego

Tow. Aleksander Zawadzki został poddany w kwietniu br. zabiegowi operacyjnemu z powodu nowotworu łożyskowy. Po przebiegowej poprawie nastąpiło w ostatnich dniach ponowne pogorszenie w stanie zdrowia. Szybko narastająca niewydolność układu krążenia i układu oddechowego spowodowała zgon, który nastąpił w dniu 7 bm. o godzinie 15.05 w Warszawie.

BOHDAN BĘDARSKI
kierownik Ministerstwa Zdrowia i Opieki Społecznej

Warty honorowe przy księdze kondolencyjnej

Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej zawiadamia, że księga kondolencyjna będzie wyłożona w budynku Prezydium — Waly Chłrobego 4 — sala 162 — dziś w godz. 9—15 oraz w poniedziałek od godz. 8 do 18.

Dziś i jutro przy księdze kondolencyjnej zostaną zaciągane warty honorowe przez przedstawicieli młodzieży, zakładów pracy, urzędów i instytucji.

DEPESE KONDOLENCYJNE ZE SZCZECINA

OKRYTA GŁĘBOKĄ ŻAŁOBĄ z powodu śmierci Aleksandra Zawadzkiego cała Ziemia Szczecińska, składa Mu ostatni hołd. Na adres Komitetu Centralnego PZPR, Rady Państwa PRL, Rady Ministrów i Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu oraz Stanisławy Zawadzkiej napływają z miasta Szczecina i woj. szczecińskiego setki depesz kondolencyjnych.

Oto treść depeszy Komitetu Wojewódzkiego PZPR, skierowanej do Komitetu Centralnego PZPR, Rady Państwa PRL i Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu: „Komitet Wojewódzki PZPR w Szczecinie w imieniu wojewódzkiej organizacji partyjnej i mas pracujących województwa szczecińskiego przesyła wyrazy głębokiego współczucia z powodu śmierci Przewodniczącego Rady Państwa PRL, członka Biura Politycznego KC PZPR, Przewodniczącego Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu Towarzystwa Aleksandra Zawadzkiego. Całe swoje życie Towarzystwo Aleksander Zawadzki poświęcił dla sprawy klasy robotniczej i do sprawy socjalizmu, dla sprawy naszej Ojczyzny. Jego życie, walka i praca były i pozostaną wzorem dla wszystkich członków i ludzi pracy naszego województwa. Wojewódzka organizacja partyjna i całe społeczeństwo Ziemi Szczecińskiej nigdy nie zapomną osobistego wkładu pracy i pomocy, jakiej Towarzystwo Aleksander Zawadzki udzielał naszej organizacji partyjnej i nasremu województwu. Jego przedwczesna śmierć okryła głęboką żałobą wszystkich mieszkańców przastarej ziemi piastowskiej. Cześć Jego pamięci!”

W depeszy kondolencyjnej KW PZPR adresowanej na ręce Stanisławy Zawadzkiej czytamy m. in.: „W tych trudnych i bolesnych dla Was chwilach chcemy Was zapewnić, że postać Towarzystwa Aleksandra Zawadzkiego pozostanie w trwałej pamięci wszystkich członków partii i ludzi pracy naszego województwa jako wernego syna klasy robotniczej i narodu polskiego, który całe swe życie, wypełnione od wczesnych lat młodości bohaterką walką, poświęcił dla dobra klasy robotniczej i narodu polskiego”. „Wiadomość o zgonie Przewodniczącego Rady Państwa, Towarzystwa Aleksandra Zawadzkiego, do głębi wstrząsnęła całym szczecińskim społeczeństwem” — stwierdza depesza Prezydium WRN skierowana do Rady Państwa PRL. Prezydium WRN w Szczecinie wystosowała także depesze z wyrazami najgłębszego żalu i współczucia z powodu śmierci Aleksandra Zawadzkiego do Komitetu Centralnego PZPR i Stanisławy Zawadzkiej.

Ponadto na adres Komitetu Centralnego PZPR, Rady Państwa PRL, Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu oraz Stanisławy Zawadzkiej depesze kondolencyjne wysłały m. in. następujące organizacje polityczne, społeczne i młodzieżowe: Komitet Miejski PZPR w Szczecinie, Prezydium MRN, WKZZ, Wojewódzki Komitet Frontu Jedności Narodu, Wojewódzki Komitet ZSL, Wojewódzki Komitet SD, Komitet Wojewódzki ZMS, Zarząd Wojewódzki ZMW, Komenda Zachodnio-Pomorskiej Chorągwi ZHP, Rada Okręgowa ZSP, Zarząd Wojewódzki Ligi Kobiet, Zarząd Okręgu ZBoWiD.

K

PO ZGONIE A. ZAWADZKIEGO

Za granicą

ZSSR

MOSKWA PAP. Cała prasa radziecka zamieściła w sobotę w czarnych obwódkach informację o zgonie Przewodniczącego Rady Państwa PRL, Aleksandra Zawadzkiego.

Dziennik „PRAWDA” poświęca bardzo wiele miejsca w sobotnim numerze informacjom związanym ze śmiercią A. Zawadzkiego. Na pierwszej stronie znajduje się w czarnej obwódce duże zdjęcie Przewodniczącego Rady Państwa PRL.

Nad gmachem ambasady PRL w Moskwie biało-czerwona flaga opuszczona do połowy masztu i przewiązana żałobną szarfą.

W sobotę do ambasady PRL przybyli członkowie Prezydium KC KPZR i sekretarz KC Leonid BREZNEW, sekretarz Rady Najwyższej ZSRR i wyższy radca ambasady ZSRR i minister spraw zagranicznych Andriej GROMYKO. Leonid Brezew w serdecznych słowach wyraził ambasadownikowi szczere i głębokie współczucie w imieniu Komitetu Centralnego KPZR, Rady Najwyższej ZSRR i rządu radzieckiego oraz przekazał osobiste kondolencje od nieobecnych w Moskwie Nikity CHRUSZCZOWA.

Francja

PARYŻ PAP. Cała prasa paryska podała w sobotę wiadomość o zgonie Przewodniczącego Rady Państwa PRL, Aleksandra Zawadzkiego.

Dziennik „HUMANITE” zamieszcza na pierwszej stronie zdjęcie Aleksandra Zawadzkiego wraz z komunikatem o jego śmierci. Na tej samej kolumnie ukazał się również tekst depeszy wysłanej przez Waldeck-Roches’a do Komitetu Centralnego PZPR.

Również dziennik „LIBERATION” z 8 bm. poświęca wiele miejsca wiadomościom związanym z zgonem Aleksandra Zawadzkiego.

India

DELHI PAP. Cała sobotnia prasa indyjska na pierwszych stronach zamieściła wiadomość o śmierci Aleksandra Zawadzkiego. Podała ona jednocześnie najważniejsze fakty z życia A. Zawadzkiego.

Prezydent Indii Radha Krisznan i premier Shastri przesyłali do Warszawy depesze kondolencyjne.

Jugosławia

BELGRAD PAP. Na wiadomość o zgonie Aleksandra Zawadzkiego Związkowa Rada Wykonawcza Federacyjnej Ludowej Republiki Jugosławii ogłosiła dwudniową żałobę w kraju, począwszy od godz. 18 dnia 1 bm.

USA

WASZYNGTON PAP. Wszystkie sobotnie dzienniki amerykańskie zamieściły za agencyjne prasowymi wiadomości o zgonie Aleksandra Zawadzkiego. Część gazet opatrzyła nekrologi zdjęciem zmarłego.

Algieria

ALGER PAP. W trzy godziny po zgonie Aleksandra Zawadzkiego radio algierskie podało tekst komunikatu polskiego oraz zawiadomienia KC PZPR, Rady Państwa i rządu. Jednocześnie odczytano życiorys zmarłego, wskazując na jego udział w walkach klasowych i wyzwolczych. Cała prasa algierska zamieszcza na czołowych miejscach wiadomości o zgonie Aleksandra Zawadzkiego wraz z życiorysem i portretami Zmarłego w żałobnych ramach.

Kuba

HAWANA PAP. Natychmiast po otrzymaniu w Hawanie bolesnej wiadomości z Warszawy, prezydent Kuby, Oswaldo Dorticos Torrado wydał dekret nakazujący opuszczenie do połowy masztu flag państwowych w całym kraju na znak żałoby po śmierci Aleksandra Zawadzkiego.

Kubański minister spraw zagranicznych, dr Raul Roa w imieniu rządu i własnym złożył kondolencje na ręce ambasadora PRL w Hawanie.

Aleksander Zawadzki w rozmowie z żołnierzami z grupy desantowej Batalionu Szturmowego przed odlotem do Polski.

(Ukraina koło Szepletów kł. 1944 rok.)

CAF — Archiwum

CSRS

PRAGA PAP. W związku ze zgonem Aleksandra Zawadzkiego wyraził współczucie składając narodowy polskiemu bratnia Czechosłowacji. Przed gmachem Prezydium Rządu w Pradze wywieszono dwie opuszczone do połowy masztu flagi narodowe CSRS.

Wszystkie sobotnie dzienniki prasowe, bratysławskie i prowincjonalne publikują obok komunikatu o zgonie Aleksandra Zawadzkiego, jego życiorys. Wszystkie dzienniki czechosłowackie informują o żałobie narodowej w Polsce i podają termin pogrzebu Aleksandra Zawadzkiego.

Rumunia

BUKARESZT PAP. Na gmachach ambasady polskiej w Bukareszcie, siedziby rady handlowej PRL oraz budynku, w którym mieszka ambasador PRL w Bukareszcie opuszczone do połowy masztu, przywiązane kirem flagi narodowe wyrażają żalobę, która dotknęła naród polski.

Na wieść o śmierci przewodniczącego Rady Państwa PRL, Gheorghiu Dej — przewodniczący Rady Państwa Rumuńskiej Republiki Ludowej i pierwszy sekretarz KC RPR wystosował do KC PZPR i Rady Państwa PRL depesze kondolencyjne. Treść jej obok otoczonego żałobną ramką portretu Aleksandra Zawadzkiego i depeszy agencji Agerpress donoszącej o jego zgonie, podają na czołowych stronach wszystkie sobotnie dzienniki rumuńskie.

Bulgaria

SOFIA PAP. Śmierć Przewodniczącego Rady Państwa PRL, Aleksandra Zawadzkiego wywołała w Bulgarii uczucie głębokiego smutku i żalu.

Jako jeden z pierwszych przybył do ambasady PRL i złożył kondolencje na ręce ambasadora PRL Juszkiewicza przewodniczący prezydium Zgromadzenia Narodowej Bułgarskiej Republiki Ludowej Georgi Trajkow.

Węgry

BUDAPESZT PAP. Cała sobotnia prasa budapeszteńska i prowincjonalna doniosła na pierwszych stronach o zgonie Aleksandra Zawadzkiego i żałobie panującej w Polsce. Dzienniki zamieszczały fotografie Przewodniczącego Rady Państwa PRL oraz zapoznają czytelników z jego życiem i działalnością polityczną.

Rada Bezpieczeństwa podzieliła smutek i żal narodu polskiego

NOWY JORK PAP. Rada Bezpieczeństwa, która zebrała się w piątek po południu czasu lokalnego dla rozpatrzenia sytuacji jaka powstała w Azji południowo-wschodniej w związku z wydarzeniami w Zatoce Tonkińskiej, uczela przed rozpoczęciem dyskusji pamięć Przewodniczącego Rady Państwa PRL, Aleksandra Zawadzkiego.

Otwierając posiedzenie, przeprawy ONZ, amb. MOROZOWO-WI.

Amb. Morozow oświadczył: „Z głębokim żalem dowiedzieliśmy się o śmierci Przewodniczącego Rady Państwa PRL, Naród radziecki dobra za ogromne zasługi Aleksandra Zawadzkiego w dziele umacniania pokoju, a szczególnie w zacieśnianiu serdecznych więzów między narodem polskim i radzieckim. Polska Rzeczpospolita Ludowa pod kierownictwem A. Zawadzkiego doznała ogromnego postępu we wszystkich dziedzinach. Imię Jego dobrze było znane poza granicami Polski, szczególnie w związku z aktywną rolą PRL na terenie międzynarodowym. Polska wniosła ogromny wkład do umocnienia pokojowego współistnienia krajów o różnych systemach. W imieniu delegacji radzieckiej proszę charge d'affaires PRL przy ONZ o przekazanie narodowi polskiemu i rodzinie Zmarłego najserdeczniejszych wyrazów współczucia od delegacji radzieckiej”.

Wyrazy serdecznego współczucia z bratnich krajów

Na adres Komitetu Centralnego PZPR, Rady Państwa PRL i Rady Ministrów napływają depesze kondolencyjne od bratnich partii komunistycznych i robotniczych, centralnych organów przedstawicielskich oraz rządów krajów socjalistycznych, zawierające wyrazy najgłębszego współczucia i solidarności z pogrążonym w żałobie narodem polskim z powodu śmierci Przewodniczącego Rady Państwa PRL, członka Biura Politycznego KC PZPR — Aleksandra Zawadzkiego. Depesze takie nadeszły od:

- ◀ Komitetu Centralnego KPZR, Prezydium Rady Najwyższej ZSRR i Rady Ministrów ZSRR,
 - ◀ Antoniana NOVOTNEGO, i sekretarza KC KPZR i prezydenta CSRS,
 - ◀ Istvana DOBI, przewodniczącego Prezydium WRL i Janosa KADARA, i sekretarza WSPR i przewodniczącego Węgierskiego Rewolucyjnego Rządu Robotniczo - Chłopskiego,
 - ◀ Waltera ULBRICHTA, i sekretarza KC SED i przewodniczącego Rady Państwa NRD, Otto GROIEWOLLA, przewodniczącego Rady Ministrów, prof. dr Johanna DIECKMANN, przewodniczącego Izby Ludowej i prof. dr Ericha CORRENSA, przewodniczącego Rady Narodowej Frontu Narodowego Niemiec Demokratycznych,
 - ◀ Komitetu Centralnego BPK, Prezydium Zgromadzenia Narodowego Ludowej Republiki Bułgarii i Rady Ministrów LRB,
 - ◀ Gheorghiu DEJA, i sekretarza KC RPR i przewodniczącego Rady Państwa PRL,
 - ◀ Komitetu Centralnego MPLR, Wielkiego Churału Mongolskiej Republiki Ludowej i Rady Ministrów MRL,
 - ◀ Józefa BROZ - TIPO, prezydenta Jugosławii,
 - ◀ mjr Fielixa CASTRO RUIZ, sekretarza Zjednoczonej Partii Rewolucyjnej Socjalistycznej i premiera Rewolucyjnego Rządu oraz dr Oswaldo DORTICOS - TORRADO, prezydenta Republiki Kuby.
- Depesze kondolencyjne na adres Rady Państwa i Rady Ministrów PRL napływały ze wszystkich krajów, z którymi Polska utrzymuje stosunki dyplomatyczne i handlowe.

Staly przedstawiciel CSRS w ONZ, amb. Jiri HAJEK zabrał następnie głos podkreślając zasługi Aleksandra Zawadzkiego dla umocnienia przyjaźni bratnich narodów radzieckich i dla wspólnoty krajów socjalistycznych.

Staly przedstawiciel Stanów Zjednoczonych, ambasador Adlai STEVENSON oświadczył: „W imieniu swego rządu przagnę przyłączyć się do wyrazów żalu w związku z zgonem Aleksandra Zawadzkiego, przewodniczącego Rady Państwa Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej. Przez wiele lat służył on swemu krajowi i swemu narodowi. Przez okres ponad 12 lat pełnił zaszczytne i honorowe funkcje Przewodniczącego Rady Państwa. Rząd mój dzieli żal i strać, jaką ponosił naród polski w związku ze śmiercią Aleksandra Zawadzkiego”.

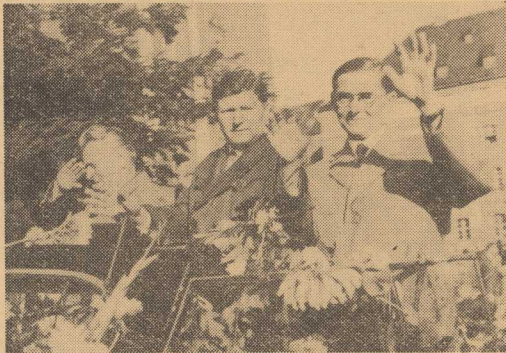
Delegat Francji, amb. Roger SEVE DUX oświadczył: „W imieniu rządu Francji przagnę wyrazić nasz smutek i żal z powodu straty, jaka dotknęła naród polski, z którym Francja ma tak dawne i tak trwałe więzy. Z całą sympatią przyłączam się do wypowiedzi tych tu wyrazów współczucia i proszę charge d'affaires PRL o przekazanie ich narodowi polskiemu”.

Przedstawiciel Maroka, amb. BEN HIMA oświadczył, że przagnął przekazać w imieniu delegacji marokańskiej wyrazy najserdeczniejszego współczucia. „Wszystkim nam — powiedział amb. Benhima — dobrze jest znana rola Polski na arenie międzynarodowej, zwłaszcza zaś nieustraszone wysiłki rządu PRL w sprawie rozbrojenia oraz tworzenia stref bezatomowych. Ma ręką ma szczególny powód do smutku z powodu zgonu Aleksandra Zawadzkiego, gdyż łączy go z Polską nie tylko dobre stosunki dyplomatyczne, lecz także i współpraca gospodarcza. Jestem głęboko przekonany, że strata i smutek narodu polskiego dzieli wszyscy Marokańczycy”.

Wyrazy współczucia złożył charge d'affaires PRL również przedstawiciele W. Brytanii, Brazylili oraz Boliwii i Wybrzeża Kości Słoniowej.

W dniu pogrzebu A. Zawadzkiego flaga ONZ opuszczona zostanie do połowy masztu.

K W pamięci mieszkańców Ziemi Szczecińskiej

Wrzesień 1960 roku. Przewodniczący Rady Państwa ALEKSANDER ZAWADZKI, prezydent CSRS Antonin Nowotny i I sekretarz KW PZPR Antoni Walaszek serdecznie pozdrawiają przez mieszkańców Szczecina, przejeżdżając ulicami miasta.

Wrzesień 1960 roku. Przewodniczący Rady Państwa ALEKSANDER ZAWADZKI w rozmowie z pracownikami szczecińskiej Stoczni.

Kwiecień 1962 roku. ALEKSANDER ZAWADZKI wśród dzieci Szkoły Tysiąclecia w Szczecinie, przy ul. Witkiewicza.

Kwiecień 1962 roku. ALEKSANDER ZAWADZKI w Trzcinie skąd witał chlebem i solą przez osadników wojskowych Ziemi Chojeńskiej, dawnych współtowarzyszy walk w Dywizji Kościuszkowskiej. Zdjęcia: Z. DMOCHOWSKI

BOLESNA wiadomość o śmierci PRZEWODNICZĄCEGO RADY PAŃSTWA PRL, ALEKSANDRA ZAWADZKIEGO, nadeszła do Szczecina w słoneczne sierpnie we popołudnie. Ludzie wracając z pracy przystawali przed otwartymi oknami mieszkań, z których dochodziły słowa komuniaku radiowego. W sierpniowym słońcu stawały się tym bardziej żałobne. Tym bardziej żałobny stał się kir przepasujący narodowe flagi, opuszczone do pół masztu na budynkach naszego miasta, na dźwigach portowych i masztach statków. Tym większy, tym bardziej bolesny jest smutek nas wszystkich. Bo to, że Szczecin piękny jest w sierpniowym słońcu, że bliższy jasnymi oknami no wych domów i cieszy się codziennym pracowitym życiem — jest między innymi i JEGO, ZMARŁEGO PRZEWODNICZĄCEGO RADY PAŃSTWA zasługą. W depezy kondolencyjnej do Komitetu Centralnego PZPR, Rady Państwa PRL i Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu — Komitet Wojewódzki PZPR, w imieniu wszystkich członków partii i wszystkich obywateli województwa szczecińskiego stwierdził:

„...Wojewódzka organizacja partyjna i całe społeczeństwo Ziemi Szczecińskiej nigdy nie zapomną osobistego wkładu pracy i pomocy, jakiej Towarzysz Aleksander Zawadzki udzielał naszej organizacji partyjnej i naszemu województwu...”

„Był rok 1956. Pamiętny rok 1956. W grudniu zebrała się w Szczecinie Wojewódzka Konferencja PZPR, by na podstawie październikowego Plenum KC PZPR wytyczać nowe dla nas zadania i nowe patriotyczne obowiązki. Wśród uczestników tej tak doniosłej Konferencji był ON — ALEKSANDER ZAWADZKI. Przemawiał do nas w gorących słowach partyjnego przywódcy:

„Szczecin znany jest jako wielkie miasto portowe. Zarówno miasto jak i województwo

odgrywają poważną rolę w organizmie państwowym i mają szerokie perspektywy rozwoju. Należy doceniać i polityczną rolę województwa jako najbardziej na zachód i północ wysuniętego obszaru Polski”.

„W grudniu 1959 roku, w sześćdziesiątą rocznicę urodzin ALEKSANDRA ZAWADZKIEGO, przedstawiciele szczecińskiego społeczeństwa na czele z ówczesnym przewodniczącym Prezydium WRN W. Migonin — wręczyli PRZEWODNICZĄCEMU RADY PAŃSTWA ZŁOTĄ ODZNAKĘ „GRYFA POMORSKIEGO”.

„Potem witaliśmy go tłumnymi manifestacjami, najserdeczniejszymi owacjami na ulicach Szczecina, gdy w roku 1960 przyjechał do naszego miasta z prezydentem bratniej socjalistycznej Czechosłowacji — Antoninem Nowotnym. Reporter „Kuriera” z tych pamiętnych dni zanotował:

„Szczecin zmienił swe oblicze nie do poznania. Na zielonych ulicach wykwitły pęki flag, hasła i bójecznie kolorowe plansze... W kierunku Dworca Głównego płynęły nieprzełiczone tłumy: dorośli i młodzież. Zwartymi grupami idą zakłady pracy, szkoły, delegacje organizacji i stowarzyszeń. W rękach kobiet i dziewcząt bukiety kwiatów. Młodzi z pierwszych klas dzierżą nieopadnięte sklezione chorągiewki... tłum na ulicach narasta, balkony obłożone... Jędrna zieleni trawników, czerwieni i biel kwiatów, błękit nieba i łopocące na wietrze sztandary...”

Dzisiaj kiedy sztandary okryte są żałobnym kirem, przypo-

minamy sobie tamte dni, gdy gościliśmy na nadodrzańskich bulwarach Wielkiego naszego Przyjaciela. Przypominają Go sobie szczególnie szczecińscy stoczniowcy. Bo jego osobistemu zaangażowaniu zawdzięczają powstanie pochylni „Wulkan”. U nich to wtedy przede wszystkim gościł razem z prezydentem Nowotnym. Ten po był ALEKSANDRA ZAWADZKIEGO w naszym mieście, w naszej Stoczni został też w naszej pamięci jako najwyraźniejszy sojusznik z naszymi czechosłowackimi przyjaciółmi, wyraz nowych stosunków między sąsiedzimi z sobą krajami, wyraz proletariackiego internacjonalizmu, którego ALEKSANDER ZAWADZKI — gorący rewolucjonista, bojownik o prawa klasy robotniczej — był płomiennym rzecznikiem.

I jeszcze raz przeżywał ALEKSANDER ZAWADZKI wśród nas — w kwietniu 1962 roku, z okazji IX Wojewódzkiej Konferencji Partii. Serdecznie interesował się wtedy wszystkimi przejawami życia w naszym mieście i województwie. Odwiedził wychowawców i dzieci w Szkole Tysiąclecia przy ul. Witkiewicza. Odwiedził swoich towarzyszy broni z Armii Kościuszkowskiej, działających osadników wojskowych na pograniczu. Złożył hołd poległym towarzyszom walk z faszystycznym bohaterem bitwy o forsowanie Odry — spoczywającym na Cmentarzu Wojskowym w Siekierkach. Z trybuny konferencji partyjnej znowu przemawiał do całego szczecińskiego społeczeństwa:

„Społeczeństwo szczecińskie jest skonsolidowane — mówił — stanowi wielki i swarty kolektyw patriotyczny, który umiłowanie swojego regionu wiąże z głębokim zainteresowaniem i zrozumieniem dla spraw całego kraju”.

Konsolidujemy się dziś w bólu i smutku nad trumną ALEKSANDRA ZAWADZKIEGO. Zachowamy GO w dobrej i wdzięcznej pamięci.

Głęboka żałoba

(DOKOŃCZENIE ze str. 2)

cyjnej słowa z wyrazami najgłębszego żalu z powodu zgonu przewodniczącego Rady Państwa — Aleksandra ZAWADZKIEGO. Jako jedna z pierwszych wpisuje się delegacja Stoczni Szczecińskiej im. A. Warskiego, na czele z dyrektorem S. Fortuńskim, I sekretarzem Kom. Zakładowego PZPR — M. Muszyncem i sekretarzem Rady Zakładowej — W. Pietrzakiem. Stronice książki kondolencyjnej zapelniają się wyrazami głębokiego żalu z powodu dotkliwej straty jaką poniosł naród polski. Do powszechnego współczucia przylaczają się wszyscy, którym bliski jest nasz kraj i nasze sprawy. W liście przesłanym przez konsula generalnego CSRS — J. KOSINERA na ręce przewodniczącego Prezydium Woj. Rady Narodowej w Szczecinie, M. Lempickiego, czytamy:

„W imieniu własnym i za moim pośrednictwem pracowników Konsulatu Generalnego Czechosłowackiej Republiki Socjalistycznej i narodu czechosłowackiego, przesłaniam na Wasze ręce wyrazy najgłębszego współczucia z powodu śmierci tw. Aleksandra Zawadzkiego. W zamiaru odchodzi wierny syn na-

rodu polskiego, klasy robotniczej i wielki przyjaciel narodów CSRS”.

Obok słów z wyrazami żalu przekazywanymi do księgi kondolencyjnej — wiele szczecińskich zakładów pracy przesyła na adres Rady Państwa, Komitetu Centralnego PZPR i małżonki Zmarłego — Stanisławy Zawadzkiej — depezy, w których oddają hołd pamięci Aleksandra Zawadzkiego i składają wyrazy serdecznego współczucia. M.in. depezę kondolencyjną przesłała do Warszawy załoga Stoczni Szczecińskiej im. A. Warskiego, w której czytamy:

„W obliczu dotkliwej straty dla polskiej klasy robotniczej składamy hołd zmarłemu przewodniczącemu Przewodniczącemu Rady Państwa PRL, przewodniczącemu Ogólnopolskiego Komitetu Frontu Jedności Narodu i członkowi Biura Politycznego KC PZPR — tow. Aleksandrowi Zawadzkiemu. Osobisty wkład i pomoc A. Zawadzkiego w uruchomieniu i rozbudowie Stoczni Szczecińskiej jest i będą znane wszystkim stoczniowcom. Życie i walka górnika, Generała i Rewolucjonisty będzie przykładem i wzorem dla wszystkich pokoleń szczecińskich stoczniowców”.

Depezy kondolencyjne przesyłały także załogi wielu statków PZM i floty rybackiej.

Konsul Generalny CSRS w Szczecinie J. Kosinera wpisuje się do księgi kondolencyjnej.

Fot. Z. Dmochowski

SPACERKI MERKUREGO

RYŻ... MIĘTOWY, CYTRYNOWY I MALINOWY

Już w najbliższym czasie ukazać się w sklepach nowe wyroby produkcji fabryk Zjednoczenia Przemysłu Koncentratów Spożywczych. Będzie to m. in. specjalnie preparowany ryż o smaku miętowym, cytrynowym i malinowym. No wy artykuł pojawi się w sprzedaży w opakowaniu po 150 gramów, w cenie 5 zł.

KONKURS NA PRODUKCJĘ WYCISKACZY SOKÓW

Zdając sobie sprawę z istniejącej pod tym względem luki na rynku, Ministerstwo Handlu Wewnętrznego ogłosi wkrótce konkurs dla zakładów wytwórczych na produkcję wydajnego i taniego wyciskacza do soków owocowych i warzywnych. Jak ocenia MHW — rynek potrzebuje kilku tysięcy tego rodzaju urządzeń zarówno małych — na potrzeby domowe, jak i większych — dla celów półprzemysłowych.

PRZED JABŁKOWYM REKORDEM

Wszystko wskazuje na to, że w tym roku panie rekord zbioru jabłek równy znakomitym plonom z roku 1960. Przewiduje się, że dostawy rynkowe tych owoców wyniosą około 200-215 tys. ton jabłek I i II gatunku, a do przemyłu przetworczego siewkowych zostanie około 300 tys. ton. Należy oczekiwać, że przemysł przygotuje zwiększone ilości moczku jabłkowego, który zostanie następnie wykorzystany do wyrobu bardzo popularnego na rynku owocu w płynie. Najniższe gątki jabłek skierowane zostaną — w razie odpowiedniej podaży — do przerobu gorzelnianego.

(tk)

Sama mechanizacja nie zapewni czystości miast

Wygląd miast, a zwłaszcza ich peryferii, pozostawia nadal — mimo pewnej poprawy — wiele do życzenia. Co robić, aby było lepiej?

WYCHODZĄC ze słusznego założenia, że mechanizacja taboru służącego do oczyszczania miast i wywozu nieczystości może w największym stopniu przyczynić się do poprawy sytuacji, zmechanizowano przede wszystkim tę dziedzinę usług komunalnych. Pod koniec ubiegłego roku w przedsiębiorstwach oczyszczania naszych miast znajdowało się już prawie 3000 samochodów specjalnych, przystosowanych do wywozu śmieci i nieczystości, co stanowiło 900-procentowy wzrost tego taboru w porównaniu z rokiem 1955. Od 1961 roku miasta otrzymywać zaczęły specjalny tabor ciągnikowy. Pod koniec ubiegłego roku już ponad 77 proc. miast oczyszczano mechanicznie, a ponad 96 proc. miast liczących więcej niż 10 tys. mieszkańców posiadało specjalny tabor samochodowy do oczyszczania. W latach 1966-70 dostawy podstawowego taboru do miast utrzymywane zostały na dotychczasowym poziomie, z tym, że zostały znacznie zwiększone ich asortyment, co pozwoliło na mechanizację dalszych procesów technologicznych.

Już w tej chwili jednak niepokoi nierównomierność dostaw taboru i nieproporcjonalnie wolniejsza rozbudowa zaplecza technicznego: war szatań, garaży i stacji napraw sprzętu. Nie wykorzystuje się wielu lokalnych możliwości, nie adaptuje obiektów już istniejących, wskutek czego samochody i maszyny — niewłaściwie eksploatowane i konserwowane — niszczeją, rdzewieją, wypadają przedwcześnie z kursu. Gdy wszystkie nie mały przydzielone środki przeznacza się na zakup nowego sprzętu i taboru do mechanicznego oczyszczania, nie sposób zaspokoić nawet elementarnych potrzeb wielu miast w dziedzinie rozbudowy zaplecza technicznego. Wysoce niezadowolający jest także stan kadr w zakładach oczyszczania miasta, zwłaszcza jeżeli chodzi o inżynierów, techników i pracowników warsztatowych. Wolał oni — na skutek niewłaściwego ustawienia bodźców — przechodzić do pracy w produkcji i w biurach projektowych.

A tymczasem potrzeby w zakresie czyszczenia i porządkowania miast nie maleją, lecz rosną. W najbliższym pięcioletniu trzeba będzie bowiem wprowadzić jako zasadę powszechny planowy wywóz nieczystości stałych we wszystkich miastach, zwiększając jego czystotliwość, przejść na codzienny wywóz i to przy zastosowaniu nie samochodów ciężarowych, nie taboru konnego, lecz taboru specjalnie do tego celu przeznaczonego. Takie są wymogi szybkiego rozwijających się miast i postępującej naprzód milowymi krokami urbanizacji kraju. Aby sprostać tym zadaniom, trzeba będzie zmniejszyć udział pracy ręcznej przy oczyszczaniu ulic w okresie letnim na korzyść pracy zmechanizowanej. Władze sanitarne muszą jak najszybciej uporządkować i unieszkodliwić istniejące już wysypiska, wylewiska i stacje zlewnie nieczystości. Nie tak wymownie nie świadczy o poziomie kultury mieszkańców, jak codzienny wygląd ich miasta. (Tok.)

Czerwcowe i lipcowe upały spowodowały ogromny napływ wczasowiczów na wybrzeże. Takiego tłoku na plażach nie było już dawno. Ale lato, szczególnie nad Bałtykiem miewa swoje kaprysy i od kilku dni nad morzem jest chłodno, padają deszcze. O kąpielach i plażowaniu nie ma mowy; co mają więc robić wczasowicze? Pozostały im spacer i oczekiwanie na zmianę pogody. Wiele osób bywa jednak codziennie na plaży, obserwując przygotowania rybaków do połowów.

Na zdjęciu: może już jutro pokaze się słońce... CAF — fot. Kosycarz

Doznamy się

„Naczelnny“ z Bydgoszczy

NOWY redaktor naczelny Rozgłosni Polskiego Radia w Szczecinie, red. Wiesław ROGOWSKI, jest kujawiakiem, urodzonym w Inowrocławiu. (Niezależnie od stanowiska redaktora naczelnego rozgłosni, istnieje stanowisko naczelnego redaktora szczecińskiej TV, które piastuje red. T. KUREK).

MA 34 LATA, liceum ukończył we Włocławku. Studiował polonistykę na uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, gdzie miał za profesorów m.in. międzynarodowe sławy: prof. HUTNIKIEWICZA i prof. NADOLSKIEGO. Po otrzymaniu dyplomu (rok 1953) rozpoczął pracę w BYDGOSKIEJ ROZGŁOSNI PR. Kierował tam redakcją literacką oraz był autorem popularnych regimonalnych słuchowisk i reportaży. Był już wtedy, oczywiście, członkiem Stow. Dziennikarzy Polskich, pełniąc później przez wiele lat obowiązki członka wojewódzkiego zarządu.

Napisał Rogowski kilka książek i 2 sztuki teatralne, aktualnie grające w terenie (repertuar ogólnopolski). Zainteresowanie wzbudził jego tomik ballad i wierszy. Napisał potem bajki dla dzieci, prozę i wiersze „o chryłym gurze i trzech synach rybaka” i o „Przedziwnych przygodach żołnierza Siołoty”, obydwie oparte na motywach ludowych.

Za powieść „NOC”, o tematyce okupacyjnej (Lubelszczyzna), otrzymał wyróżnienie na konkursie literackim „Wydawnictwa Lubelskie go”. W tomiku pt. „MIASTO” znalazła się powieść o bydgoskim środowisku dziennikarskim, tomik pt. „TROJKA ZE SPRAWOZDANIA”

przeznaczył dla młodzieży — temat oparł na autentycznych przeżyciach w Liceum Włocławskim, do którego sam uczęszczał. Sukces, 20 tys. egzemplarzy nakładu w ciągu 3 tygodni.

Opowieść Rogowskiego pt. „SPOTKANIE NA SKRAJU CIEMNI” o współczesnej tematyce nie meckiej, jest raczej trudna dla przeciętnego odbiorcy. Są to wyznania b. historyczne, który przejął pracę w BYDGOSKIEJ ROZGŁOSNI PR. Kierował tam redakcją literacką oraz był autorem popularnych regimonalnych słuchowisk i reportaży. Był już wtedy, oczywiście, członkiem Stow. Dziennikarzy Polskich, pełniąc później przez wiele lat obowiązki członka wojewódzkiego zarządu.

Fisał też dla teatru. Osielny pod dyr. SEWRUKA wystawił jego dramat o tematyce moralno-obyczajowej pt. „CZŁOWIEK, KTÓRY UMARŁ MŁODO”, sukces na festiwalu torunskim.

Aktówkę Rogowskiego „ANONIM” wystawił Hieronim KONIECZKA (dziś aktor szczecińskiego teatru dramatycznego) w studijnym Teatrze Propozycji w Bydgoszczy.

Przez szereg lat był zastępcą naczelnego redaktora lub członkiem kolegium popularnego dwutygodnika „POMORZE”, gdzie zamieszczał reportaże i artykuły dydaktyczne.

Od 1959 r. red. Wiesław Rogowski pełnił w Bydgoszczy funkcję kierownika Wydziału Kultury PWRN. Za jego to „rządów” powstały festiwale Teatrów Ziemi Polskiej Północnej w Toruniu, wielkie imprezy muzyczne w najwspanialszej ponoc w całej Europie Filharmonii Pomorskiej w Bydgoszczy. Jest założycielem Kujawsko-Pomorskiego Towarzystwa Kulturowego, którego perspektywiczny program rozwoju kultury, uchwalony przez Prez. WRN w Bydgoszczy, był w Polsce pierwowzorem dla innych dzielnic.

Wiele inicjatyw i osiągnięć. Odniesienia państwowe i terenowe.

— W Szczecinie wracam do dziennikarstwa! Dam z siebie wszystko, by Rozgłosni Szczecińska PR stała się pierwszym ambasadorem spraw morskich w ogólnopolskim programie radiowym, by nie ograniczała się do rejestrowania i prezentowania, lecz uczestniczyła w tworzeniu życia kulturalnego regionu.

JÓZEF KRUSZONA

Opowieści z dalekich mórz

CZŁOWIEK

DON PEDRO CASTILIANO ma ascetyczną twarz. Don Pedro, jak wielu innych politycznych zesłańców faszyzowskiej Hiszpanii, nie ma pracy.

Fernando Poo jest wyspą, leżącą na trzecim stopniu szerokości północnej, naprzeciw najgorętszej części Afryki — Nigerii. Santa Isabel jest naturalnym małym portem wyspy, który przycupnął u stóp wysokie, czarnej góry. Nad portem leży białe miasto hiszpańskie z krzyżami kościółów.

Hiszpania ma długie ręce i korsarski dech. Melille — śródziemnomorska baza północnej Afryki, chroniona tylko murem i batalionem guardii w czarnych mundurach i czarnych ceratowych wariackich kapeluszach. Cykl Wysp Kanaryjskich, były rynek centralny i baza handlu czarnym niewolnictwem, wreszcie Fernando Poo, wojakowa baza, plantacje kakaowe, rozkwitłe krwawym potem niewolników. Dzisiaj żyje tu jeszcze i nieźle prosperuje około dziesięciu tysięcy hiszpańskich kolonistów — zwiezionych jak bydłota z przeciwległego ładu — obcinając kupony niestawnej przeszłości. Don Pedro zbiera muszle i hoduje ptaki. Don Pedro nie jest przeciętny z kasty byłych panów wyspy, Don Pedro ma za sobą inne konkretne sprawy swej europejskiej ojczyzny, w której w latach trzydziestych zapaliła mu się pod stopami ziemia. Brygada Dąbrowskiego ma dotąd w swym rejestrze pseudonim Don Castilla, zresztą w tym felietonie nazwisko jego jest też pseudonimem.

chołta góry. Don Pedro mówi: „Na każdym centymetrze zielonego liścia wre walka na śmierć i życie. To prymityw. Historia całej ludzkości dotąd, to pożeranie się dzikich zwierząt i też prymityw. Dopóki nie wyschnie na ziemi ostatnia kropla krwi, nie jestem hmo sapiens i ty nie jesteś. Przemoc nie była nigdy i nie będzie prawem. Nie znośnię widoku krwi, ale jeżeli trzeba, to dam ostatnią kroplę za zmierzch epoki krwawego prymitywu”.

Jutro odpłynę. Don Pedro bę dzie nadal hodował ptaki i zbierał muszle. Don Pedro będzie czekał na koniec prymitywu, który niedługo wyschnie z ostatnią kroplą jego hiszpańskiej krwi. Don Pedro wierzy, że będziemy ludźmi.

kpt. ż.w. E. WASILEWSKI

Siedzimy na kamieniu przed małą fajadą chłona świeżość płynącą z wierz-

K

W ZWIĄZKU ZE ŚMIERCIA PRZEWODNICZĄCEGO FADY PAŃSTWA ALEKSANDRA ZAWADZKIEGO — KOMITETY KULTURY FIZYCZNEJ I TURYSTYKI — WOJEWÓDZKI I MIEJSKI, OD WOŁUJA WSZYSTKIE IMPREZY SPORTOWE I TURYSTYCZNE NA TERENIE MIASTA I WOJEWÓDZTWA DO WTORKU 11 SIERPNIA WŁĄCZ NIE.

Piękna wizytówka wiejskiego sportu

MIMO WIELU jeszcze braków i trudności sport wiejski w naszym województwie rozwija się prawidłowo. Zawodnicy zrzeszenia LZS z każdym rokiem wykazują w wielu dyscyplinach coraz wyższy poziom, coraz częściej awansują do wyższych klas. Okazuje się, że nawet jeśli się ma na celownikową działalność tylko 1 milion 800 tysięcy zł dotacji, a 15-tysięczną rzeszę zawodników, wiele można w sporcie zrobić. Najlepszym tego dowodem mogą być liczne i przykłady. **LUDOWE ZESPOŁY SPORTOWE NA POMORZU ZACHODNIM ZRZESZAJĄ 18 33 CZŁONKÓW W 48 KOŁACH WIEJSKICH; MAJĄ 33 ZESPOŁY, 136 SEKCJI I 4 LUDOWE KLUBY SPORTOWE.**

ABY OBRAZ był pełny należy wspomnieć, że coraz częściej sportowcy LZS wykazują społeczne zaangażowanie w pracach przy budowie obiektów sportowych. Nie kto inny jak właśnie młodzież wiejska własnymi rękoma wznosi nowe boiska, place do gier, przystanki wodne. Np. członkowie LZS „Dabie” wybudowali w czynnie społecznym piękny obiekt, na który składała się: boiska do piłki nożnej, siatkówki i koszykówki. Całość wykonanych prac szacuje się na kilkaset tysięcy złotych. W powiecie kamińskim tamtejsze koło LZS oddało niedawno miejscowej ludności kąpielisko wykubowane na jeziorze. Podobne przykłady można byłoby mnożyć.

PEWNA innowacja w zakresie działalności zrzeszenia LZS jest wprowadzenie od dwóch lat spartakiad powiatowych i wojewódzkiej — pracowników Państwowych Gospodarstw Rolnych. W roku bieżącym w tej wielkiej imprezie sportowej uczestniczy ponad 10 tysięcy zawodników z całego województwa szcze cińskiego. Najlepsi spośród nich spotykają się w wrześniu na Wojewódzkiej Spartakiadzie w Stargardzie.

Bolesław JANIUREK

Z historii Olimpiad (1)

Zaczęło się od... 9 konkurencji

W październiku człowi sportowcy prawie wszystkich krajów świat a spotkają się w dalekim Tokio, aby podczas XVIII Igrzysk Olimpijskich walczyć w bezpośrednim pojedynku o miano najlepszych w poszczególnych dyscyplinach sportowych.

SA TO JUŻ osiemnaste nowożytne Igrzyska letnie, których twórcą był baron COURBERTIN. Do rozpoczęcia Olimpiady pozostało jeszcze trochę czasu, warto więc chociaż ogólnie zapoznać się z historią Igrzysk. Pierwsza nowożytna Olimpia da odbyła się w roku 1896 w Atenach. Igrzyska nie były imponujące pod względem liczby zgłoszonych państw, zawodników i rezultatów.

NA STADIONIE u stóp Akropolu rozegrano następujące konkurencje: lekkoatletyka, pływanie, gimnastyka, kolarstwo,

szermierka, zapasy, strzelectwo, tenis i podnoszenie ciężarów. Udział w Igrzyskach ateńskich wzięło tylko 285 sportowców z 13 krajów: Anglii, Austrii, Australii, Bułgarii, Chile, Danii, Francji, Grecji, Niemiec, Szwajcarii, USA i Węgier.

SKROMNA liczba zgłoszonych zawodników nie oznacza, że w Atenach startowali wyłącznie najlepsi. Nie trzeba zapominać, że do Grecji pojechał tylko ci sportowcy, którzy mogli sobie pozwolić na pokrycie kosztów przejazdu z własnej kieszeni.

ZAWODY odbywały się na stadionie, który nie nadawał się do przeprowadzania tego rodzaju imprez. Stadion ten miał kształt owalny, krzyżwiny biegni były bardzo ostre, a obwód wynosił tylko 333¹/₃ metra.

MIMO że na rok przed Igrzyskami rekordy świata w niektórych konkurencjach były dość dobre, to właśnie przytoczone wyżej warunki były główną przyczyną, iż wyniki uzyskiwane podczas Olimpiady były słabe.

DLA PORÓWNIANIA jaki losalny skok zrobili lekkoatleci — od pierwszych Igrzysk nowożytnych do dnia dzisiejszego, podajemy niektóre rezultaty zwycięzców z Aten:

100 m — Burke (USA) 12,0; 400 m — Burke (USA) 54,2 sek.; 800 m — Flaek (Australia) 2,11,0 min, 1 500 m — Flaek (A) 4,33,2; skok wzwyż — Clark (USA) 181, w dal — Clark (USA) 6,35, tyzka — Hoyt (USA) 3,30, trójskok — Connolly (USA) 13,71, kula — Garrett (USA) 11,22 i dysk — Garrett (USA) 29,15.

KAZDE z dotychczasowych Igrzysk dostarczało pewnych sensacji i wielkich niespodzianek. Największą sensacją ateńskich Olimpiad uważał się finał listy w biegu na 100 metrów — zwycięzca tej konkurencji, Amerykanin Burke. Kiedy w biegu finałowym zastosował start... klęczny, widzowie wysmiali go.

Nie przeszkodziło to jednak Burkemu wystartować równocześnie z pozostałymi zawodnikami i pewnie wygrać bieg.

Stefan PIETRZAK

ZAGŁĘBIE - LEGIA w terminie późniejszym

OTRZYMALIŚMY z Warszawy oficjalny komunikat w sprawie meczu o mistrzostwo I ligi pomiędzy Legią a Zagłębiem. W związku z późnym przyjazdem sosenowiczian do kraju, WGiD PZPN postanowił przenieść ten mecz na termin późniejszy. Tak więc pierwsze spotkanie po powrocie ze Stanów Zjednoczonych, Zagłębie rozegra na stadionie Pogoni w środę 19 sierpnia. Komunikat w sprawie przeniesienia meczu Legia — Zagłębie jest o tyle ważny, że spotkanie to było ujęte zakładami totalizatora sportowego. (am)

RAJMUND ZIELIŃSKI jedzie w tegorocznym Tour de Pologne znakomicie. Po IX etapach jest liderem wyścigu i trudno przypuszczać, aby dał sobie odebrać zwycięstwo na ostatnim odcinku wyścigu.

Bezpłatna nauka pływania dla dzieci

MIEJSKI Komitet Kultury Fizycznej i Turystyki organizuje bezpłatną naukę pływania dla dzieci. Zajęcia pod kierunkiem wykwalifikowanych trenerów odbywać się będą codziennie na basenie Pogoni. Zapisy przyjmuje w godzinach rannych kierownik pływania — Zenon Wiśniewski. Wakacje jeszcze trwają — zapraszamy zatem do skorzystania z okazji. Każdy powinien umieć pływać. (am)

Rajd do Drawna

KLUB SPORTOWY „WIARUS” i komisja turystyki motorowej PTKK organizują w dniach 3-6 września br. rajd motocyklowy na trasie Szczecin — Drawno — Szczecin. Rajd przebiegać będzie przez malowniczo położone miejscowości Ziemi Szczecińskiej — m. in. Stargard, Recz, Choszczno, Przysieca.

Dla zwycięzców indywidualnych i zespołowych przygotowano nagrody, dyplomy i pamiątkowe plakietki.

Zgłoszenia przyjmuje WKS „Wiarius”, ul. Wawrzyniaka 5 (klub oficerski) do dnia 1 września br. (kg)

T. Foryś w ŁKS-ie i L. Janeczek w Zawiszy Zmiany na stanowiskach trenerów I ligi

Zaostrzenie przepisów w sprawie zmiany barw klubowych przez piłkarzy I i II ligi spowodowało, że „wędrowki” zawodników z klubu do klubu zakończyły się bezpowrotnie. Zaledwie kilku z nich będzie grało w innej niż dotychczas koszulce, ale są to przeważnie zawodnicy powołani do odbycia zasadniczej służby wojskowej (pp. PTASZYŃSKI z Pogoni będzie grał w Zawiszy).

INACZEJ ma się rzecz z trenerami. Kilka zespołów II ligi zmieniło wychowawców, swoich zawodników (m. in. Arkonia — Alojzy SITKO). W ekstraklasie dotychczasowy trener warszawskiej Legii — mjr JANECZEK, objął treninigi beniaminka ekstraklasy — Zawiszy Bydgoszcz, a ŁKS tre

nować będzie w bieżącym sezonie — Tadeusz FORYŚ, Wbren krążącym pogłoskom, trener Śląska — Władysław GIERGIEL — pozostaje w Wroclawiu i nadal trenować będzie wojskowych. Pozostałe kluby nie sygnalizują zmian na stanowiskach trenerów. (am)

EDWIN LANHAM

Przełożyła Irena DOLEŻAL-NOWICKA

— Sprawdzimy — odparł Digby. — Widzi pan, Sylwia King wyszedła w wielkim pośpiechu, po morderstwie musiała wpaść w panikę. Nic nie zapakowała, zostawiła neseser a w nim tylko przybory toaletowe i buteleczkę tramaminy. Wie pan, taki środek na chorobę lotniczą. Być może, poleciała dokądś, żeby odebrać towar. Coraz bardziej utwierdzam się w przekonaniu, że była związana z jakąś grubą rybą i załatwiała dużą transakcję. — Podjechał pod krążownik. — Jesteśmy na miejscu.

Byli w części miasta szarej jak zbrodnia i nędznej jak boczna uliczka; na tym tle wznosiły się przeladowane zdobami kamiennymi maszyn i złoconą kopuła komendy policji. Porucznik zaprowadził ich do szarego budynku po drugiej stronie ulicy. Tu, w biurze kryminalnej identyfikacji, jakiś urzędnik zajął się Pam i włożył przed nią wybrane z kartoteki zdjęcia. Przyglądała się uważnie każdej twarzy — z profilu i en face — fotografowanej bez retuszu, na tym samym papierze, tak, że wszelkie zmarszczki i blizny były wyraźnie widoczne. Porucznik Digby wyjaśnił Bruce'owi, że

są to fotografie ludzi związanych handlem narkotykami. Porucznik obserwował skupioną twarz Pam i słuchał jej cichego szepotu:

— Tak, ten jest może trochę podobny. — Albo? — Patrzcie, ten wygląda bardzo nieprzyjemnie... W rezultacie oględziny nie dały. Na żadnym zdjęciu nikogo nie rozpoznała, a kilkanaście, nad którymi się zawałala, odsunęto na bok. Digby rozłożył je na stole jak karty do gry i powiedział:

— Spójrz, Pam. Każdy z nich jest inny, większość zupełnie do siebie nie podobna z wyjątkiem tego, że niektórzy mają grube brwi, a inni blizny na brodzie. Patrz — tuarże długie i okrągłe, kwadratowe. Obaciam się, że nawet gdybyś zobaczyła tego mężczyznę z bliska, nie byłabyś w stanie zidentyfikować go. Oczywiście, to nawet dla dorosłego człowieka byłoby trudnym zadaniem, coż dopiero mówić o dziesięcioletnim dziecku. Widziałas go tylko przez kilka sekund, do tego w hallu, w kapeluszu nasuniętym głęboko na czoło.

— Panie poruczniku — odezwał się Bruce. — Zamieszczę w jutrzejszym „Expressie” wzmiankę i chciałbym, aby pan przekazał ją jnym reporterom. Będzie ona tej treści, że pewna dziewczynka z sąsiedztwa widziała jakiegoś mężczyznę w mieszkaniu Adeli, ale nie potrafi podać policji rysopisu.

— Zrobicie to — obiecał Digby. — W każdym razie będę miał szeroko oczy otwarte. Jeden z moich detektywów przyjdzie do pana domu około południa i zostanie z Pam aż do wieczora, dopóki pan nie wróci z pracy. A komisariat też będzie miał na oku pańskie mieszkanie.

— Wolabym, żeby pański człowiek zaopiekował się Pam w redakcji „Expressu” około trzeciej. Po lunchu idzie z moją znajomą zrobić trochę zakupów.

— Doskonale — zgodził się Digby. — W każdym razie mamy jakieś ślady. Ten jegomość nosił szary kapelusz, szary garnitur i brązowe półbuty. Z tego, co mówi Pam, ubrany był elegancko. Spostrzegła też sygnet na jego palcu. Znalazłone odciski palców nie miały, ale może facet jest spozą Nowego Jorku. Może jeszcze nawet nie figuruje w kartotece... Ale, ale, Pam powiedziała mi, że wyjeżdża na obóz letni. Lepiej niech pan zaczeka z tymi planami, dopóki się nie zorientujemy, jak sprawy stoją.

Bruce skinął potakująco głową.

— Nie dalego, żebyśmy obawiali się jakiegos prawdziwego niebezpieczeństwa — wyjaśnił Digby. — Przecież nikogo nie wskazała palcem. W każdym razie niech ma oczy szeroko otwarte i jeśli zauważy pan, że ktoś się kolo malej placze, proszę wezwać O'Reilly'ego z komisariatu.

Mieli jeszcze trochę czasu przed spotkaniem Pam z Laurą, postanowili więc wpaść do mieszkania; mijając sklep piśmienny zatrzymali się, aby zabrać gazety. Grupa dzieci zebrała się wokół Pam, a Lester Silver wziął Bruce'a na bok i rzekł żartowniczo:

— Robię sobie straszne wyrzuty, panie Carter. Posłałem Pam do tego domu, ale ucale nie każę jej wchodzić na górę, powiedziałem tylko, żeby wrzuciła kopertę do skrzynki. Nigdy bym jej nie posyłał do żadnego domu.

— Wiem o tym, Lester — odparł Bruce — wszystko w porządku.

(c.d.n.)

Uwaga, kierowcy!

Z dniem 8 sierpnia br. następuje zmiana oznakowania

WEZŁA KOMUNIKACYJNEGO BRAMA PORTOWA

Pierwszeństwo przejazdu otrzymują pojazdy na trasie ul. Wielka - plac Zwycięstwa oraz z placu Zwycięstwa w ulicę Wielką.

WJAZDY

w kierunku Bramy Portowej z Alei Niepodległości zostają podporządkowane w stosunku do trasy ul. Wielka - pl. Zwycięstwa.

PROSIMY O OSTROŻNĄ JAZDĘ.

2148-K

Pracownicy poszukiwani

5 MECHANIKÓW maszyn szwalniczych, murarza oraz strażaka ppol., zatrudniają Zakłady Przemysłu Odzieżowego im. 22 Lipca w Szczecinie, ul. Roosevelta 30. Zgłoszenia przyjmują dział kadr.

2167-K

PP „MOTOZBYT” w Szczecinie, pl. Orła Białego 10 zatrudni natchytniast kierownika stoiska oraz 2 sprzedawców ze znajomością branży motoryzacyjnej. Kandydaci (tki) zgłoszą się w dziale kadr.

2142-K

MAGAZYNIERA ze znajomością branży hutniczej zatrudni „Centrostal” Rejonowy Oddział w Szczecinie. Zgłoszenia przyjmują „Centrostal”, Sekcja Kadr, Szczecin, ul. Górnośląska 14/16, tel. 426-58.

2149-K

ZARZĄD PORTU SZCZECIN wzywa do pracy wszystkich robotników rezerwy portowej w dniach od 10.VIII - zm. I - 15.VIII.64, zm. III. Robotnicy grupy A winni zgłaszać się do pracy w zm. II, grupy C w zm. II i III, grupy B w zm. II i III w dniach umownych. W zm. III obowiązują godz. 14 i 16. Jednocześnie zawiadamiamy, że uzupełniamy stan robotników rezerwy portowej. Rejestracja robotników do rezerwy odbywa się w Rejonie Łasztowni we wtorki i czwartki w godz. 9-12.

2171-K

Głoszenia drobne

Nauka

ANGIELSKI, zaawansowo wrażliwy, początkujący, doradzi, dzieci, studentki, uczniowie. Wszelkie tytuł maczenia. Tel. 719-43.

UDZIAŁOWCÓW z gotówką natchytniast przyjmie Zarząd Zrzeszenia Plantatorów Wąrzysz we Wrocławiu, w celu założenia filii w Szczecinie. Warunki bardzo korzystne. Oferty Biuro Głoszeń, pl. Hołd Pruskiego 8 na nr 635.

Kupno

KUPIE do zbiorów wszelką starą broń oraz wszelkie militaria, oprócz broni palnej w produkowanej po roku 1850. Oferty: tel. 719-30.

MOTOCYKLI „Junak” z przyczepą i garażem lub osobno, sprzedam. Żółteckiego 5, tel. 464-04.

Rożne

GARAŻ samochodowy odstąpię na 6 miesięcy. Centrum miasta. Tel. 703-11.

POTRZEBNA opiekunka do małego dziecka na 8 godzin dziennie. Zgłoszenia: 5 Lipca 7 m 4.

Statystyczny Polak z wyższym wykształceniem

30 LAT Polski Ludowej skłania do porównań w rozmaitych dziedzinach życia. Od wyzwolenia do chwili obecnej mury 74 szkół wyższych w naszym kraju opuściło 300 tys. absolwentów. Co roku liczba ta powiększa się o dalsze 20 tys. osób. Aktualnie w Polsce studiuje 212,5 tys. młodzieży na studiach dziennych, wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych.

Warto wiedzieć, że w 1938 roku mieliśmy 32 szkoły wyższe z 50

tysiącami studentów. Liczba dyplomantów nie przekraczała rocznie 6 tys. osób. Na każde 10 tys. ludności studiowało przed wojną 14 osób, obecnie studiuje 69 osób.

W międzywojennym dwudziestolecu pod względem liczby studentów Polska znajdowała się na poziomie Grecji i Hiszpanii, obecnie mamy taką samą liczbę studentów jak Portugalia, Wielka Brytania, Czw. Republika, Włochy (29 studentów), NRF (45 studentów) na 10 tys. mieszkańców, Wielką Brytanię (67 studentów), Włochy (39 studentów), Szwecję (54 studentów), nie mówiąc już o Grecji i Hiszpanii, gdzie te wskaźniki są o połowę niższe.

Mamy obecnie około 450 tys. obywateli z wyższym wykształceniem. Można więc przyjąć, że co 83 Polak w rubryce „wykształcenie” pisze słowo - wyższe.

Teatru nieczynne OPERETKA - nieczynna Kina

KOSMOS - „Cleo od 5-7” g. 9, 11.15, 13.30, 16, 18.30, 21 franc. od 1. 15 (niedziedziela i poniedziałek); COLOSSEUM - „Wojna trwa” g. 11.15, 13.30, 16, 18.30, 21 - wł.franc. od 1. 16, poniedziałek; g. 16, 18.30, 21; BAŁTYK - „Babcia, dziadkowie i ja” g. 11.10 - radz. - od 1. 12, „Słodkie życie” g. 13.30, 17, 20.30 - wł.franc. - od 1. 18 (niedziedziela i poniedziałek); BELFIN - „Gorączka w El Pao” g. 13.30, 16, 18.30, 21 - fr.-meksyk. - od 1. 18 (niecz. i poniedz.); OGRODOWI - „Sławne miłości”; POLONIA - „Wojna trojańska” g. 13, 15.30, 18, 20.30 - wł.franc. - od 1. 12 (niedziedziela i poniedziałek); TENISOWE - „Kryptonim Cicero” g. 21.30 - USA; DERBY - „Siedmiu wspólników” g. 21.30 - USA; PIONIER - „Rywal przy kierownicy” g. 12, 15 - NRD - od 1. 12, „Podróż 164” g. 17, „Weekendy” g. 18.30, 20.30 - pol. - od 1. 16; PROMIEN - „Karmazynowy pirat” g. 14, 16.15, 18.30, 20.45 - USA - od 1. 12; FALA - „Przemysł z Piemontu” g. 13, 15.30, 17.45, 20 - franc. - od 1. 16; ECHO (Krzykówek) - „Spokali się latem” g. 18, 20 - NRD - od 1. 16; SWIT (Skolwin) - „Złoty człowiek” g. 17.30, 19.30 - węg. - panoram. - od 1. 13; MEWA (Zelichow) - „Yokmok” g. 17, 19 - pol. - od 1. 16; SZMARAGDOWE (Zdroje) - „Spełnienie w okno” g. 14, 16, 18, 20 - czeski - panoram. - od 1. 14; ZEGLARZ (Górczno) - „Najlepszy z wrogów” g. 16, 20.30 - pol. - panoram. - od 1. 16; MUZA (Pomorzany) - „Zdobycy nieba” g. 15, 18, 20; PRZYJAZN (Dąbie) - „Ranny w lesie” g. 16, 18, 20 - pol. - od 1. 16; HUTNIK (Stołczyn) - „Mój dzień” g. 17.30, 19.30 - pol. - od 1. 16; BAJKA (Police) - „Serca trzech dziewcząt” g. 16, 18.15, 20.30 - jug. - od 1. 16; MAJ (Zydowice) - „Naganiec” g. 17, 19 - pol. - od 1. 16; MARZENIE (Wielgocin) - „My z 9 a.” g. 18, 20 - CSRS - od 1. 14.

PORANKI DLA DZIECI I MŁODZIEŻY

DELFIN - „Niegrzabne słoniatko” g. 10.30, 11.30, 12.30 - pol. - od 1. 7; BAŁTYK - „Pan słoń” g. 10; POLONIA - „Przygodki młodzieńcze” g. 10, 11, 12; PIONIER - „Lody smietankowe” g. 10, 11, 12; PROMIEN - „Białe puszkowce” g. 10, 12; USA; FALA - „Maly marmozek” g. 12 - radz. - od 1. 10; ECHO - „Pani Twardowska” g. 16 - pol. - od 1. 7; SWIT - „15-lecie kapitan” g. 18 - radz. - od 1. 12; MEWA - „Wojtus i Bacus” g. 16 - pol. - od 1. 7; ZEGLARZ - „Wese historio” g. 12 - od 1. 7; SZMARAGDOWE - „Skradzione plany” g. 12 - ang. - od 1. 12; MUZA - „Czarodziejskie dziewczki” g. 15; PRZYJAZN - „Za satulopa” g. 12 - radz. - od 1. 7; HUTNIK - „Nie bójcie się tablicki mnożenia” g. 12 - NRD; BAJKA - „Dwa psaki” g. 11 - od 1. 7; MAJ - „Toncio Paluch” g. 12 - meks. - od 1. 9; MARZENIE - „Krolestwo seniuchów” g. 10 - rum. - od 1. 7; REPERTUAR KIN na podstawie informacji WZK. FOTOLASTYKON - „Współczesna Albania” g. 10-21.

Kluby

NCT - czynny g. 13-22.

Muzeum

UL. STAROMYŚKA 27 - malarstwo polskie, rzeźba pomorska, renesansowe stroje kąpielowe szwedzkie i 18-19; WALCY CHROBREGO 3 - archeologia, wystawy morskie, przyroda, kultura Afryki Zachodniej, z dziełami kowalstwa i moony na Pomorz. Zachodnim g. 10-16.

Dzury

II KLINIKA CHIRURGICZNA w Pomorzany. KLINIKA CHIRURGII Dziecięcej w Unib. Lubelskiej. SZPITAL WOJSKOWY - KLINIKA POLOŻNICZA - Piotra Skargi. PRZYCHODNIA STOMATOLOGICZNA - Al. Piastów 7, g. 9-12. PRZYCHODNIA DLA MATKI I DZIECKA - Św. Wojciecha 7 - g. 9-14 i 19-7 rano.

Apteki

NR 2 - Mickiewicza 102. NR 3 - Pastów 60, NR 46 - Wielka 17. CODZIENNE POGOTOWIE PRACY: NR 10 (Glinki), NR 2 (Poduchy). DELIKATESY NR 4 - Jaromira 17 - od godz. 10-16. NR 3 - Krzywoustego 9 - od godz. 15-20.

Kol. Romanowi Niemczyckiemu

wzrą serdecznego współczucia z powodu śmierci OJCA

składa Zespół „Kuriera Szczecińskiego”

UWAGA, ROLNICY!

W związku z powszechnym stosowaniem chemicznych środków ochrony roślin oraz zdarzającymi się na naszym terenie wypadkami zatrucia produktami rolnymi (owoce, warzywa, pasze) potraktowanymi preparatami owadobójczymi, grzybobójczymi lub chwastobójczymi - Prezydium Powiatowej Rady Narodowej Wydział Rolnictwa i Leśnictwa dla powiatu szczecińskiego i miasta Szczecina w celu zapobieżenia ewentualnym dalszym zatruciom podaje tzw. okresy karencyjne (orkes karencyjny jest to czas od dokonania ostatniego zabiegu na roślinie preparatami chemicznymi ochrony roślin do momentu zbioru tych roślin lub części - owoce, warzywa).

Table with 5 columns: Substancja czynna, Okresy karencji w dniach (1-5), Uwagi. Lists various pesticides and their respective quarantine periods.

Radio

WIADOMOŚCI: 7.30, 8.30, 12.05, 17, 23.50. SERWIS RYBACZY: 20.57. PROGRAM LOKALNY I GDANSKI: 7.30 - program dnia, 7.50 - koncert potany, 8.10 - z cyklu „Zie nam nasze”. Wspomnienie o Aleksandrze Zawadzkim, 10.15 - muzyka polska, 11 - koncert socj. 11.25 - rozmowa ze słuchaczami, 11.35 - notatnik kulturalny wybrzeża, 16.02 - „Wioska szczęśliwych ludzi”, 20.30 - koncert wokalny, 22.30 - „Niedziela w Szczecinie”.

Telewizja

PROGRAM OGÓLNOPOLSKI I TV POZNAŃ 16 - program dnia, 16.05 - Niedziela, 16.50 - „Diabełski przemyk” - film angielski, oczami. PONIADZIAŁEK - godz. 19 - aktualności, godz. 20.20 - w centrum uwagi, 21.20 - sport i muzyka, godz. 21.55 - „Z otwartymi oczami”.

K

WIDOK
z Czerwonego Ratusza

Z TARASÓW Czerwonego Ratusza rozciąga się malowniczy widok na fragment Starówki i portu. Okrętowa kotwica widząca przyjeżdżnych na placu przylegającym do dworca, jest symbolem Szczecina jako miasta portowego. (a)

Foto: St. CIEŚLAK

Z bocianiego gniazda

STATKI NA WEŚCIU:

M/S „WROZKA” — z Irlandii z węgla.
S/S „KIELCE” — z Danii pod balastem.
S/S „PSTROWSKI” — z Danii pod balastem.

STATKI NA WYŚCIU:

S/S „BRYGDADA MAKOWSKIBO” — do Danii z węglem.

NA LOWISKACH

WYSOKIE jakości polowowe, uzyskiwane przez nasze statki rybaccie, zwiększyły zapotrzebowanie na beczki. W drodze z Gdyni i Świnoujścia na łowiska w zatoce Firth of Forth u wybrzeży Szkocji znajdują się 3 zaczerpnięte frachtowce z ładunkiem 24 tys. beczek pustych i z solą. Dziś w nocy ze Świnoujścia wychodzi na Morze Północne statek — baza „Kaszuby” z ładunkiem 30 tys. pustych beczek.

O noclegi dla turystów

ROZWÓJ ruchu turystycznego, który obserwujemy ostatnio w Szczecinie, zaczyna już stawać rząca pewne komplikacje. Turysty chcą względnie wygodnie przenoć lub choćby zatrzymać się w hotelu albo w schronisku turystycznym na kilka godzin, tymczasem z tzw. „bazą noclegową” w naszym mieście — nie najlepiej. Porządkowane nowe miejsc hotelowych staje się coraz pilniejszą.

Nad rozwojem szczyńskiego hotelarstwa obradowali w ub. piątek „ojcowie miasta” wraz z przedstawicielami WKKi i GKKPiT.

Po przedyskutowaniu potrzeb Szczecina w tej dziedzinie ustalono wstępne możliwości powiększenia bazy noclegowej przez modernizację istniejących i budowę nowych hoteli. (kg)

Uchwała Prezydium MRN

Nowe zasady oceny wniosków o przydział mieszkań

PRZEDWCZORAJ w Prezydium MRN odbyła się konferencja prasowa, na której wiceprzewodniczący Prezydium — ZDZISŁAW MITKIEWICZ poinformował dziennikarzy o nowych zasadach szczyńskich władz miejskich, dotyczących usprawnienia systemu ocen i kwalifikacji wniosków o przydział mieszkań.

POTRZEBĘ takiego usprawnienia podkreślali coraz liczniejsze uwagi i skargi mieszkańców, narzekających na zbyt długie załatwienie sprawy, a często niebyłoby dokładną i obiektywną ocenę warunków i sytuacji obywatela, ubiegającego się o mieszkanie.

Przeprowadzona w latach 1961-62 weryfikacja pozwoliła zaktualizować i zmniejszyć liczbę wniosków o przydział mieszkań do 10 980. Rozpatrywanie tak wielkiej liczby wniosków wymagało ogromnej pracy w osobowym aparacie. Nie uszczelniono w tym czasie formularzy, formularze zresztą nie dawały możliwości pełnego zorientowania się w sytuacji ogólnej ubiegającego się

o mieszkanie, a więc o jego pracy, zawodowej, sytuacji zdrowotnej, wreszcie o działalności społecznej. Już po wyrażeniu do „kwaśnych runków” nastąpiły w dalszym ciągu nowe wnioski, tak że obecnie ich liczba nie jest wcale mniejsza niż przed trzema laty. W tej sytuacji Prezydium MRN podjęło uchwałę o wprowadzeniu systemu punktacji przy ocenie i analizie warunków ubiegających się o przydział mieszkań. Polega ona na tym, że wprowadzone zostaną ściśle jawnie protokoły, określające sztywne warunki wnioskodawcy — czy zamieszkane pomieszczenie jest niemieszkalne, przegięzione, zagrzybite lub zawilgocone, czy w mieszkaniu są choroby na grzybię itp. Odpowiedź na każde z tych pytań będzie punktowana, a suma punktów z całego protokołu będzie stanowiła podstawę do oceny warunków mieszkaniowych i bytowych obywatela oraz wynikającej z nich potrzeby przyznania mieszkania.

Dla przeprowadzenia akcji przedziału weryfikacji wnioskodawcy i dokonania punktacji — powołane zostaną społeczne komisje. (kg)

Odwołane imprezy

W ZWIĄZKU ze śmiercią Przewodniczącego Rady Państwa Aleksandra Zawadzkiego odwołano ze stały wszystkie imprezy o charakterze rozrywkowym. Państwowa Operetka Szczecińska przy ul. Potuliczej zawiesiła przedstawienną do worku wieczorne. Wykupione bilety zachowują ważność: z soboty na 22 bm, z niedzieli na 23 bm, z poniedziałku na 24 bm i z wtorku na 25 bm. We wszystkich kinach wyświetlane są od wczoraj wyłącznie filmy o tematyce poważnej. Zapowiadana przez WPIA impreza „Piosenka nie zna granic” z udziałem uczestników międzynarodowego festiwalu sopockiego zostaje przerwana na termin późniejszy. (a)

Przed pierwszym dzwonkiem

Remonty szkół na ukończeniu

ROK SZKOLNY mamy już za przysłowionym pasem i za 3 tygodnie sale szkolne rozbrzmiewać zacząją znów gwarem liczych głosów. Ten krótki okres działania aż od rozpoczęcia roku szkolnego przeznaczony jest nadal na intensywne prace remontowe. W Szczecinie remont przeprowadza się ogółem w 24 placówkach szkolnych. Remontem kapitalnym objętych zostało 6 szkół podstawowych, 2 licea, 3 przedszkola i 2 Domy Dziecka. W 11 szkołach podstawowych przeprowadza się remonty bieżące, w tym 3 szkoły remontowane są w czynie społecznym.

JAK przebiegają prace remontowe i jaki jest ich stan zaawansowania? O informacje w tej sprawie zwróciliśmy się do inspektora szkolnego — Zygmunta SZYDŁOWSKIEGO.

Według oceny Inspektora, remonty szkół przebiegają w tym roku na ogół sprawnie. Prezydium DRN Śródmieście zleciło remonty kapitalne w Szkole Podstawowej nr 1 przy Al. Piastów i nr 31 przy pl. Popieła. Roboty wykonują ekipy Miejskiego Przedsiębior

stwa Remontowo-Budowlanego nr 1 i nr 2. Dotychczas w obydwu szkołach wykonano już 60 proc. wszystkich prac.

Prace są zaawansowane i jak za pewniają rodzicielskie i zakładowe opiekuńcze. W większości remonty bieżące przeprowadzane są w 9 szkołach — przy ulicach Dobrzyńskiej, Markowskiego, Felczaka, Cyryla Metodowego, Okrętów Stalingradu, Narutowicza, Jagiellońskiej, Grodzkiej i na Wyspie Puckiej. Remonty te szkoły prowadzą w przewidzianym terminie, ubiegając się z przydziałem w innych kretych i przy wydajnej pomocy komitetów rodzicielskich i zakładowych. W większości szkół prace są już na ukończeniu. W szkołach: nr 20 przy ul. Dobrzyńskiej, nr 63 przy ul. Grodzkiej, nr 41 przy ul. Cyryla Metodowego i nr 27 przy ul. Felczaka, prace remontowe wykonywane są w czynie społecznym. Obejmują one malowanie budynków, konserwację i przeładunek sieci elektrycznej, odnowienie sprzętu itp. Ogólna wartość robót wynosi ponad 220 tys. zł.

Na Pogodnie remont kapitalny prowadzony jest w szkole nr 22. Wykonawcą jest MPBR-2. Prace przebiegają zgodnie z harmonogramem i ukończone zostaną w sierpniu. Rownież remont kapitalny szkoły nr 23 przy ul. Młocińskiej w Dąbju przebiega sprawnie. Zakończono już naprawę instalacji c.o., roboty budowlane są w toku. Śladem natomiast przebiega remonty szkoły nr 18 przy ul. Komuny Pa-

ryskiej, którego wykonawcą jest MPBR-1. Roboty postępują w wolnym tempie i stan ich wykonania na dzień 27 lipca br. ocenia się za ledwie na 20 proc. Aby remont został ukończony do końca sierpnia niezbędna jest tu intensyfikacja prac. Podobna sytuacja — w szkole nr 9 przy ul. Dąbrowskiej. Wykonawcą, Szczec. Przem. Inst. Sanitarnych, przeprowadza roboty w zbyt wolnym tempie.

W Liceum nr 2 przy ul. H. Połubińskiego i w Liceum nr 5 przy ul. Malopolskiej remont kapitalny przeprowadza Społeczna „Budowa”. Jak zapewnił nas wykonawca, roboty przebiegają sprawnie i nie ma żadnych obaw, że termin zakończenia prac nie zostanie dotrzymany. Przebieg prac remontowych w Domu Dziecka przy ul. Wałęczyńskich w Zdrojach wskazuje na to, że zostaną one zakończone do 20 sierpnia br.

DOTYCHCZASOWA realizacja robót remontowych w większości szkół szczyńskich pozwala przypuszczać, że uda się uniknąć denerwujących „sytuacji podbramkowych” i gorączkowej atmosfery wywołanej zbliżającym się początkiem roku szkolnego. Zależy to jednak będzie w dużej mierze od wykonawców robót, którzy dotrzymanie terminów zakończenia prac powinni włączyć sobie mocno do serca. (Dyl)

Podręczników szkolnych nie zabraknie

ROK SZKOLNY 1966/67 ZA PASEM. W związku z tym zwróciliśmy się do dyrektora „Domu Książki” z prośbą o wyjaśnienie, jak w tym roku przedstawia się zaopatrzenie w podręczniki szkolne. Mówi D. LICHTAROWICZ, kierownik działu obrotu księgarskiego:

— W zasadzie dysponujemy już wszystkimi podręcznikami. Brakuje jedynie geografii i podręczników śpiewu dla kl. VI oraz biologii, Mowy Polskiej i historii — cz. II dla klas XI, ale podręczniki te nadceją jeszcze w sierpniu. Jedynie wspomniany podręcznik historii ukazał się w sprzedaży dopiero we wrześniu, ale program szkolny przewiduje wykorzystanie tej książki w II półroczu.

Poniżej limity zostały wyzerpane, Dom Książki zwrócił się o dodatkowy przydział podręczników i przydział ten otrzymał. Pozostanie nawet rezerwa, którą dysponować będzie w miarę potrzeb, Kuratorium.

Dobrze przedstawia się także zaopatrzenie w podręczniki dla szkół zawodowych, techników itp. W tych garniach można nabyć wszystkie przyjeździe przedmiotów humanistycznych (język polski, język obce etc.) oraz przedmiotów specjalistycznych — uzupełnienia tych ostatnich nadają w powłocie września.

Jeżeli chodzi o podręczniki używane — w połowie bm. Kuratorium będzie już całkowicie zorientowane w ich liczbie i odpowiednio pokieruje rozdziałem.

Resumując — szczyńska młodzież szkolna nie powinna w tym roku narzekać na brak podręczników. (ap)

Kronikadnia

✦ ODBYŁO się posiedzenie Prezydium WKZZ pod przewodnictwem Stefana PUZONIA, w obradach uczestniczył zastępca kierownika Wydziału Organizacyjnego CRZZ — Zdzisław POPIELICZYK. Przedmiotem obrad było zatwierdzenie programu działania Związku Zawodowców w tym samych województwach po IV Zjeździe Partii ze szczególnym uwzględnieniem udziału związkowców w obchodach ROKU POMOCY ZACHODNIEGO.

PRZYJAZD RODAKÓW ZE SZCZECI

✦ W SWOIM OSTATNIM rejsie prom skandyński „JENS KOEFOED” przywoził ze Szwecji do Świnoujścia ponad 200 pasażerów i 30 samochodów. Większość turystów stanowili nasi rodacy ze ścian dynamicznej Polski. Na dworczie promowym serdecznie witali swoich bliskich znajomych i rodziny. Zebrał (a)

PRZEBUDOWA GOŁĘCIŃSKIEGO SZPITALA - na finiszu

Pod pechową gwiazdą rozpoczął się remont szpitala na Gołębiniu. Pierwszy termin zakończenia prac, zgodnie z harmonogramem, opiewał na koniec września ub. r. Następnie dwa (grudzień 63, marzec 64) także okazały się nierealne.

GŁÓWNY wykonawca prac remontowych — MPBR-1, tłumaczył do wadliwie wykonaną dokumentacją. Istotnie, nie zawiera ona wielu pociągłych pozycji, jak np. zbiecie nie nadających się do użytku tynek, wmiانة przewodów c.o. i instalacji elektrycznej, przełożenie dachu. Ale i tempo prac było bardzo słabym, częstokroć na terenie budowy kreślono się 2-3 robotników.

Jak nas poinformował Dr HENRYK RZECZUŁA z Miejskiego Wydziału Zdrowia, osobiste kontroli pracy postęp remontu — po zmianach personalnych, które zaszły w MPBR-1, tempo prac jest obecnie zadowalające, nie nie wskazuje na to, a ostatni termin — pierwsza dekada września br. — nie miał być dotrzymany.

Remont objmuje cały pawilon główny szpitala — oddział ginezykologiczny — położonicy i chirurgiczny, obłożony na 163 miejsca. Oddział chorób wewnętrznych, młodzieży, rodziące dotychczasowe „korki” i innych szpitalach i klinikach naszego miasta. (ap)

W drugiej fazie remontu do prac przyznają się nie OLNIA-MENT” — roboty malarskie oraz „BUDOWA” i „KOTLARZ”, 1562-tych zadaniem jest przebudowa kotłowni i pralni. Tak więc — pechowy remont ma już się na finiszu. Oddanie mieszkań Szpitala szpitala miejskiego na Gołębiniu, w skróceniu spowoduje rozdzielenie dotychczasowe „korki” w innych szpitalach i klinikach naszego miasta. (ap)

POGODA na dziś

ZACHMURZENIE duże chwałami deszcz, po południu większe rozpozognienie. Temp. w granicach 19-22 st. Wiatry słabe, południowo-zachodnie.